

RENGETEG A TISZTÁZNIVALÓ ANNAK KAPCSÁN, MIKÉNT TUD BELEPÓTOLNI A KORMÁNY A LAKOSSÁG TÉLI REZSISZÁMLÁJÁBA

Mérsékelnék a sokkoló drágulás hatását

Mindenki arra az energiaszámlára kap majd támogatást a téli hónapokban, amivel a lakását fűti, tehát nem csak a földgázra és a villanyáramra, hanem a tűzifára is fog vonatkozni a készülő törvénytervezet – mondta el a Krónikának Derzsi Ákos energiaügyi államtitkár. Megtudtuk, sok még sok a kérdőjel, keresik a megoldásokat, folyamatosan zajlanak az egyeztetések.

» BÍRÓ BLANKA

A kiszolgáltatók energiaszámláira szóló törvényt próbálja kiterjeszteni a bukaresti kormány úgy, hogy kompenzálja a sokkoló energiadrágulást. A jogszabálytervezete – mint ismeretes – már rég a parlamentben van, az önmagában megoldást jelentett volna az energiapiac liberalizálása után, ha nem következik be a nagymértékű drágulás az energiapiacra – mutatott rá megkeresésünkre Derzsi Ákos, az energiaügyi minisztérium államtitkára. A drasztikus áremelkedés miatt került napirendre a támogatási rendszer kiterjesztése, hogy a kormány mérsékelje az erős hatást, és szavatolja, hogy a lakosság biztonságos körülmények között vészelje át a telet.

Sok még a kérdőjel

„Nem kizárt, hogy az energiaárak idővel mérséklődnek, a piaci viszonyok diktálnak, de addig gyors megoldást kell találni erre a téltre. Ezért folyamatosan zajlanak az egyeztetések az energiaügyi és a munkaügyi minisztérium képviselői között, hogyan lehet a kiszolgáltatók fogyasztók védelmére kidolgozott támogatási rendszer időszakosan kiterjeszteni, átmenetileg segíteni a fogyasztókat, hogy a drágulás ellenére is átvészeljék a telet” – részletezte az elképzeléseket az államtitkár. Hozzátette: sok kérdésben azonban még nem jutottak dűlőre, többek között abban, hogy milyen jövedelmi szintig ítélnék meg támogatást, annak mértékét lejben vagy energiamegtakarásban határozzák meg, milyen procedúra alapján folyósítják a segítséget, az erre vonatkozó átmeneti jellegű támogatást befoglalják a kiszolgáltatók energiaszámlájáról szóló törvénybe, vagy erről külön jogszabályt alkossanak. Ugyanakkor Derzsi Ákos elmondása szerint azt is ki kell számolni, hogy mekkora összeget szán erre

a célra a kormány, mert hiába szeretnének mindenkit támogatni, ha nincs erre anyagi fedezet. Az elképzelés szerint a kiterjesztett támogatási rendszer esetében a munkaügyi minisztérium a szolgáltatóknak törleszt, a háztartási fogyasztók pedig csökkentett összegű számlát kapnak, de erre is ki kell dolgozni az eljárást. „A támogatás a fűtésre szól, tehát mindenki arra az energiára kapja, amivel fűti a lakását. Akárcsak a kiszolgáltatók fogyasztók esetében a tűzifára és a távfűtésre is kiterjed, de még erre is meg kell találni a módszert” – sorolta a tennivalókat Derzsi. Hozzáfűzte: jelenleg ott tartanak, hogy keresik a megoldást, ám ennek a kivitelezése technikailag is bonyolult.

A kiszolgáltatók fogyasztók támogatására van forgatókönyv

A kiszolgáltatók energiaszámláira szóló védelmére alkotott törvény tervezetét tavasszal megszavazta a szenátus, a képviselőház a döntéshozó kamara, ott fel fognak gyorsulni az események, mert „beütött a krach” és megemelkedtek az energiaárak – emlékeztetett a szakpolitikus. A tervezetben egyebek mellett meghatározzák azt is, hogy kik az energiaszegénységben élők. Mint Derzsi rámutatott, az alacsony jövedelemmel

rendelkezők, a beteg, idős, kiszolgáltatók személyek, és azok, akik el vannak szigetelve az energiaforrásoktól, kerülnek ebbe a kategóriába. A jogszabályjavaslat értelmében egy háztartásban a kevesebb mint 810 lej egy főre eső havi jövedelem esetén folyósítanak támogatást. Az esetben, ha valaki egyedül él egy háztartásban, ez a

» „A jelenlegi energiadrágulás mindenkit sokkolt, hiszen ha egy családban a bevétel 30–40 százalékát energiára kell fordítani, az nagy energiaszegénységet jelent” – fogalmazta meg Derzsi Ákos.

plafon 1450 lej. A támogatás mértéke százalékarányosan történik, a legkevesebb 10 százalék. „Tehát ha valakinek egyáltalán nincs jövedelme, megkapja a 100 százalékos támogatást. A jövedelem növekedésével a támogatás mértéke 10 százalékgig csökken. A 100 százalékos támogatás mértéke attól függ, hogy milyen energiaforrást használnak az adott háztartásban, a földgáz esetében legtöbb havi 250 lej, az

elektromos áram esetében havi 500 lej, míg akik fával fűtenek havi 160 lejt kaphatnak” – magyarázta az államtitkár. A földgáz és az elektromos áram esetében a munkaügyi minisztérium költségvetéséből fedezett támogatást a szociális kifizetési ügynökségen keresztül folyósítják, a tűzifa esetében pedig a polgármesteri hivatalokon keresztül. A hőenergia, vagyis a távfűtés esetében szintén jár támogatás, ám ezt havonta állapítják meg az átlagfogyasztás és a helyben kiszámlázott árak függvényében. A fűtési támogatás azt jelenti, hogy a szezonban, tehát öt hónapig – november 1. és március 31. között – folyósítják, ám a kiszolgáltatók, kis jövedelmű fogyasztók egész évben kapnak egy kisebb értékű támogatást, azaz havi 30 lejt az áramra, 10 lejt a gázra és a hőenergiára, 20 lejt a tűzifára. Ha egy háztartásban az elektromos áram az egyetlen energiaforrás, akkor a támogatás értéke 50 lej. Az államtitkár kifejtette, a munkaügyi minisztérium becslése szerint 430 ezer kedvezményezettrel kell számolni, ám meglátása szerint ennél sokkal többen vannak olyan helyzetben, hogy jogosultak lennének a támogatásra.

Nem kizárt a spekuláció

„A jelenlegi energiadrágulás mindenkit sokkolt, hiszen ha egy családban a bevétel 30–40 százalékát energiára kell fordítani, az nagy energiaszegénységet jelent” – fogalmazta meg ugyanakkor kérdésünkre Derzsi Ákos. Meglátása szerint a piac liberalizálása elkerülhetetlen volt. „Az Európai Unióban utópia azt mondani, hogy az energiaárakat megállítjuk egy bizonyos szinten, és nem engedjük tovább növekedni. Az állam nem szólhat bele a liberalizált piacba, az már intervenció magatartás lenne” – húzta alá a szakpolitikus, aki szerint különben az energiapiac liberalizálását sokkal hamarabb el kellett volna kezdeni, és fokozatosan, lépcsőzetesen meglépni. „Nem mindegy, hogy 8 százalékkal drágul az energia, mint ahogy most történik Franciaországban, vagy egyszerre 35–40 százalékkal, mint nálunk. Lehet, hogy mindenképpen eljutottunk volna ezekhez az árakhoz, de ha ez fokozatosan történik, fel lehet rá készülni, és a piac szabályozza önmagát” – fogalmazta meg Derzsi Ákos. Az energiaügyi minisztérium államtitkára ugyanakkor nem tartja kizártnak, hogy a jelenlegi nagymértékű áremelkedés hátterében van egy bizonyos szintű spekuláció is, szerinte a szolgáltatók azért is emelik az árakat, „mert most már megtehetik”.

Derzsi Ákos nem zárja ki, hogy a jelenlegi nagymértékű áremelkedés hátterében bizonyos szintű spekuláció is húzódik a piaci szereplők részéről

Bírságözönt zúdítottak a szolgáltatókra a piac liberalizálása óta

» HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Az Országos Energiaár-szabályozó Hatóság (ANRE) a 2020. július elseje és 2021. június 30-a közötti időszakban a Hidroelectrica szolgáltatóra rótt ki a legnagyobb bírságokat a piac liberalizálása után észlelt szabálytalanságok miatt. Az említett periódusban az ANRE 11 256 fogyasztói panaszt vizsgált meg, ezek közül 8053 a villamosenergia-szolgáltatásra, 3203 pedig a földgázszolgáltatásra vonatkozott – idézte a szakhatóság mérleget az Agerpres hírügynökség. Az áramszolgáltatásra vonatkozóan a Hidroelectrica vállalat ellen 806 panasz érkezett, amelyek nyomán a hatóság 109 bírságot rótt

ki, összesen 1,59 millió lej értékben. Az Enel Energie Muntenia ellen 2481 panaszt nyújtottak be, és ezek nyomán a vállalat 132 bírságot kapott, összesen 1,325 millió lej értékben. Az Enel Energie vállalat ellen beérkezett 1210 panaszt megvizsgálva a hatóság 105 szankciót szabott ki, összesen 1,22 millió lej értékben. Az Electrica Furnizare összesen 720 ezer lej bírságot kapott, az ellene érkezett 994 reklamáció nyomán, az E.ON Energie pedig 620 ezer lejt kitevő bírságokat, 460 panasz nyomán. A CEZ Vánzare szolgáltató ellen 239 reklamációt nyújtottak be, az ANRE 270 ezer lejt rött ki bírságot. A fogyasztók legtöbbször az energia számlázására, a szerződés kötésre, a szolgáltatóváltási eljárásra, a rendszer-

hez való csatlakozási, illetve lekapcsolási problémákra, valamint az ügyfélkapcsolatokra panaszkodtak.

A földgázszolgáltatás hiányosságai miatt az E.ON Energie vállalat kapta a legtöbb bírságot. Az ANRE 231 panaszt kapott, melyek nyomán 42, összesen 560 000 lej bírságot rótt ki a szolgáltatóra. A második helyen az Enel Energie Muntenia áll 155 panasszal, és 19, összesen 225 ezer lejes bírsággal, a harmadik pedig az Engie Románia, amely ellen 228 reklamációt nyújtottak be, és ezek miatt 11, összesen 130 ezer lej bírságot kapott. A Nord Gaz ellen 46 reklamáció született, a kirótt bírságok értéke 110 ezer lej, a Nova Power & Gas 40 ezer lejes bírságot kapott az ellene benyújtott

21 panasz nyomán, az Enel Energie pedig 20 ezer lejes bírságot 123 panasz nyomán. Szintén 20 000 lejes bírságot kapott a Premier Energy (170 panasz), az Energia Gas & Power (51 panasz) és az Electrica Furnizare (50 reklamáció) pedig egyenként 10 ezer lejes bírságot. A fogyasztók a számlázással, a szolgáltatóváltással, a gázárakkal és a gázminőséggel kapcsolatban észlelt szabálytalanságok miatt nyújtottak be panaszokat.

Az ANRE nyomatékossítja, hogy nem a hatóság a hasznélvezője a bírságokból származó bevételeknek, ezek az összegek az állami büdzsé bevételeit képezik. Mint ismeretes, a romániai villamosenergia-piacot 2021. január 1-jén, a földgázpiacot pedig 2020. július 1-jén liberalizálták.